

แลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคการสอนภาษาญี่ปุ่น

การฝึกขั้นพื้นฐาน

สุพรพันธ์ จิตรบรรเทา
โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต

การสัมมนาสมาคมครูภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่นแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 17
วันที่ 13 มีนาคม 2557 ณ ห้อง 222 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ลำดับการสอน

การนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อเข้าใจรูปประโยคกับความหมายและสถานการณ์ของเนื้อหาที่จะเรียน (เข้าใจ)

↓
Input ให้ Input ที่มีบริบทและสถานการณ์ที่เป็นธรรมชาติ

↓
การฝึกขั้นพื้นฐาน 1. ฝึกเพื่อพูด/เขียนสิ่งที่เรียนได้ถูกต้อง
2. ฝึกเพื่อพูด/เขียนสิ่งที่เรียนโดยใช้ในความหมายได้ถูกต้อง(จำ)

↓
การฝึกขั้นประยุกต์ ฝึกผันวิธีใช้ในการสื่อสารจริง (นำไปใช้)

การนำเข้าสู่บทเรียน

วัตถุประสงค์

- เราความสนใจของนักเรียน
- เตรียมให้นักเรียนมีความพร้อม
- นักเรียนรู้ว่าเรียนเรื่องอะไร
- นำความรู้และทักษะเดิมมาสัมพันธ์กับบทเรียนใหม่
- ช่วยสร้างบรรยากาศที่ดี

เทคนิคการนำเข้าสู่บทเรียน

- 1. โดยการใช้อุปกรณ์ เช่น ภาพ ของจริง โทรทัศน์ ภาพยนตร์ สื่อออนไลน์ เป็นต้น
- 2. โดยการร้องเพลง ครูอาจจะนำเพลงที่เกี่ยวข้องกับบทเรียนมาให้ นักเรียนฟัง หรือให้นักเรียนช่วยกันร้อง
- 3. โดยการเล่านิทาน เล่าเรื่อง หรือเล่าเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้สัมพันธ์ หรือสอดคล้องกับบทเรียนที่ครูกำลังจะสอน
- 4. โดยการซักถาม เช่น ซักถามเพื่อทบทวนสิ่งที่ได้เรียนมาแล้ว หรือซักถามเกี่ยวกับประสบการณ์ของนักเรียนแล้วโยงไปสู่เรื่องที่ครูจะสอน
- 5. โดยการตั้งปัญหาหรือทายปัญหา
- 6. โดยให้นักเรียนแสดง เช่น แสดงบทบาทสมมติ

ข้อเสนอแนะในการนำเข้าสู่บทเรียน

1. เชื่อมโยงเข้ากับชีวิตจริง
2. เป็นเรื่องที่ผู้เรียนให้ความสนใจ
3. ให้ผู้เรียนสังเกตด้วยตัวเอง คิดด้วยตัวเอง
4. คิดประโยคตัวอย่างที่มีบริบทและสถานการณ์การใช้
5. เชื่อมโยงความรู้เดิมกับเรื่องที่จะเรียนต่อไปได้

การฝึกเพื่อทำความเข้าใจ Input

เพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเข้าใจสิ่งที่นำเสนอไปหรือไม่

ตัวอย่างรูปแบบ การฝึกเพื่อทำความเข้าใจ: Input

- ฝึกผันกริยา
- เขียนตามคำบอก
- ฟังบทสนทนาสั้นๆ และเลือกตอบคำที่ถูกต้อง
- ฟังประโยคและเลือกภาพที่ความหมายตรงกับประโยค
- ฝึกฟังแล้วปฏิบัติหรือเคลื่อนไหวร่างกายตาม
- อ่านประโยคแล้วจับคู่กับภาพที่มีเนื้อหาตรงกัน
- ฝึกอ่านบทอ่านแล้วตอบคำถาม

Inputที่ดี คือ
คุณภาพดี ปริมาณมาก ยากเล็กน้อย ตรงกับความสนใจของผู้เรียน

การฝึกขั้นพื้นฐาน

- เป็นการฝึกเพื่อให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์ รูปประโยคและการออกเสียงที่เพิ่งเรียนไปได้อย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์

1. ฝึกเพื่อพูด/เขียนสิ่งที่เรียนได้ถูกต้อง (形)
2. ฝึกเพื่อพูด/เขียนสิ่งที่เรียนโดยใช้ในความหมายได้ถูกต้อง (意味・機能)

รูปแบบการฝึกขั้นพื้นฐาน(1)

การฝึกรูปประโยค(ฝึกแบบ drill) เป็นการฝึกซ้ำไปซ้ำมาหลายๆครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถจดจำคำศัพท์ ไวยากรณ์ การออกเสียงได้ถูกต้อง เช่น

- ฝึกพูดตามผู้สอน
- ฝึกแทนคำ
- ฝึกเปลี่ยนรูป
- ฝึกตอบคำถาม

ฝึกพูดตามผู้สอน

- T : 飲みます
- S : 飲みます
- T : 食べます
- S : 食べます
- T : 読みます
- S : 読みます

ฝึกแทนคำ

- T : コーヒーを飲みます。ジュース
- S : ジュースを飲みます
- T : ミルク
- S : ミルクを飲みます
- T : 紅茶
- S : 紅茶を飲みます

ฝึกเปลี่ยนรูป

- T : 飲みます
- S : 飲みません
- T : 食べます
- S : 食べません
- T : 読みます
- S : 読みません

ฝึกตอบคำถาม

- T : 毎朝、ミルクを飲みますか。はい
- S : はい、飲みます
- T : 毎朝、パンを食べますか。いいえ
- S : いいえ、食べません
- T : 毎朝、新聞を読みますか。はい
- S : はい、読みます

ข้อควรระวัง การฝึกรูปประโยค

- ฝึกไปที่ละขั้น โดยเริ่มจากสั้นไปยาว และง่ายไปยาก
- ฝึกหลายๆ โดยรักษาจังหวะให้ดี ควรทำรายการคำศัพท์และสำนวนที่จะฝึกไว้ล่วงหน้า และตรวจสอบว่าเป็นภาษาญี่ปุ่นที่เป็นธรรมชาติหรือไม่
- ลองฝึกโดยไม่ดูตัวอักษร เพื่อไม่ให้เป็นการฝึกอ่าน ฝึกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจและสามารถเชื่อมโยงคำศัพท์กับความหมายได้
- พิจารณาว่าผู้เรียนจะสามารถใช้ในสถานการณ์จริงได้หรือไม่ เช่น ใช้ชื่อหรือเรื่องจริงของตนเองแทนที่ในประโยคที่ฝึก
- การแก้ไขข้อผิดพลาด ผู้สอนต้องชี้แนะบอกรูปที่ถูกต้องหรือแนะนำให้ผู้เรียนคิดรูปที่ถูกต้องเองได้ และถ้าพูดได้ถูกต้องก็ขอให้ออกไปว่าถูกต้อง
- การมีความมั่นใจในการสอนออกเสียง ขอให้ผู้สอนมั่นใจว่าสามารถออกเสียงภาษาญี่ปุ่นระดับ "สามารถสื่อสารได้"

รูปแบบการฝึกขั้นพื้นฐาน (2)

การฝึกแบบคิดความหมาย เช่น

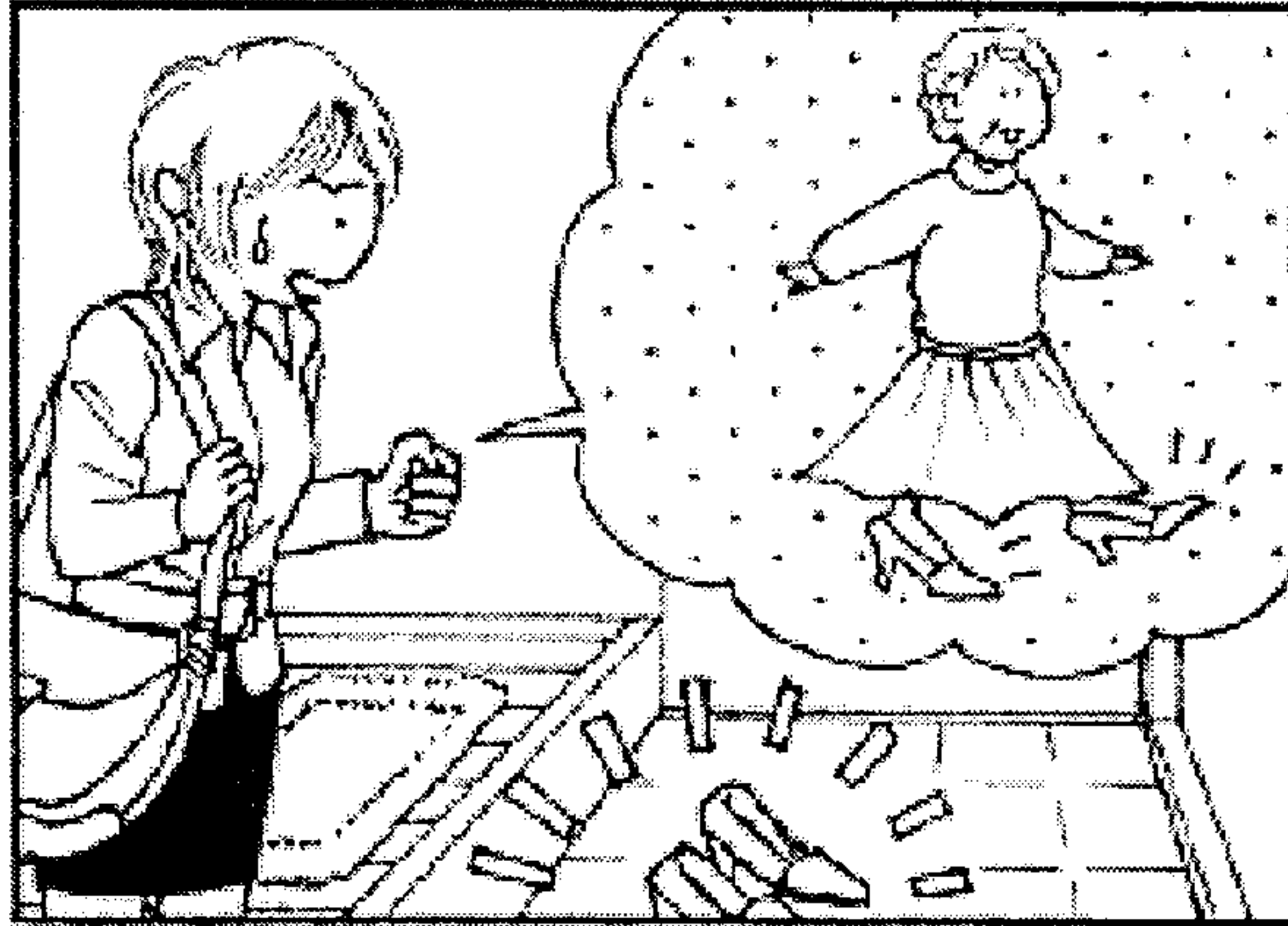
- การฝึกแบบเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสถานการณ์
- ฝึกพูดเพิ่มอีกนิด จะทำให้บทสนทนามีความเป็นธรรมชาติมากขึ้น
- การฝึกที่มี "สิทธิในการเลือก" คือ ผู้เรียนตอบตามความเป็นจริงโดยไม่กำหนดคำตอบให้ จะเป็นการถ่ายทอดเนื้อหาที่มีความหมาย
- การฝึกที่มี "ข้อมูลที่แตกต่างกัน(Information Gap)" จะทำให้ใกล้เคียงกับการพูดคุยในสถานการณ์จริง

参考文献

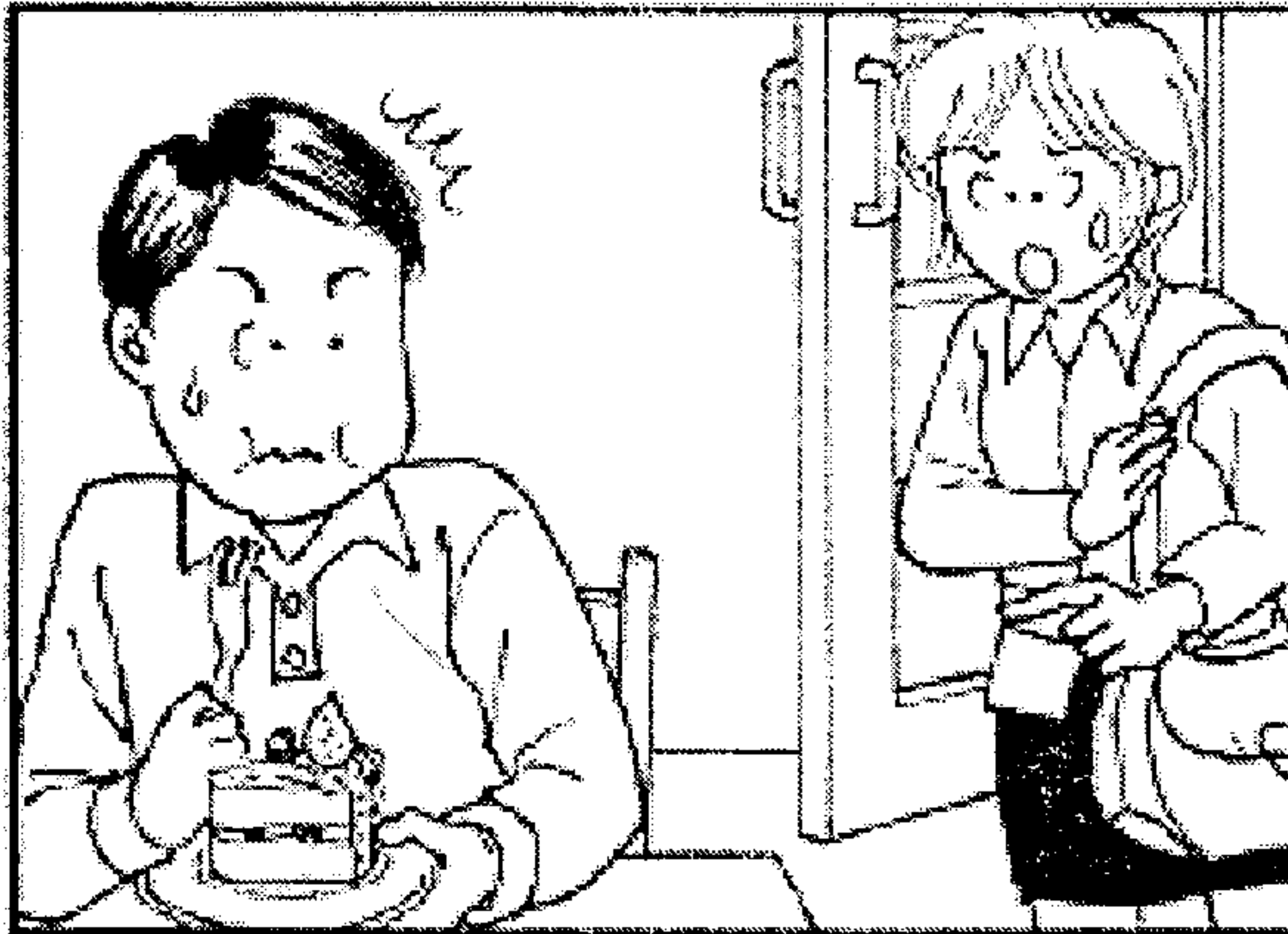
- 国際交流基金(2007)「国際交流基金 日本語教授法シリーズ9 初級を教える」ひつじ書房
- 国際交流基金バンコク日本文学センター(2011)「あきこと友だちCan-doハンドブック」
- เอกสารรูปแบบและประเภทของการฝึกไวยากรณ์” รศ.ดร.สุณีย์รัตน์ เนียรเจริญสุข คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

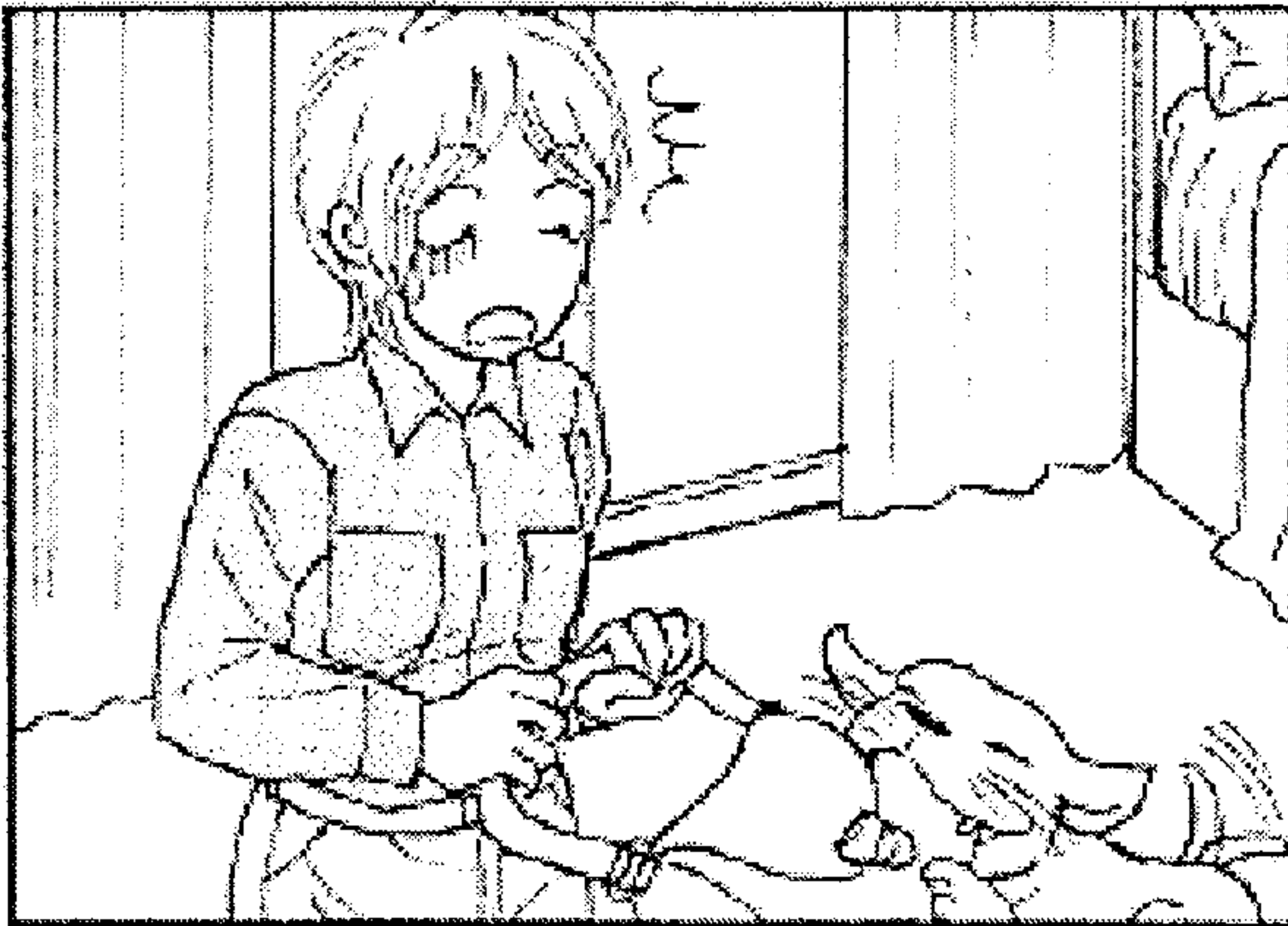
①

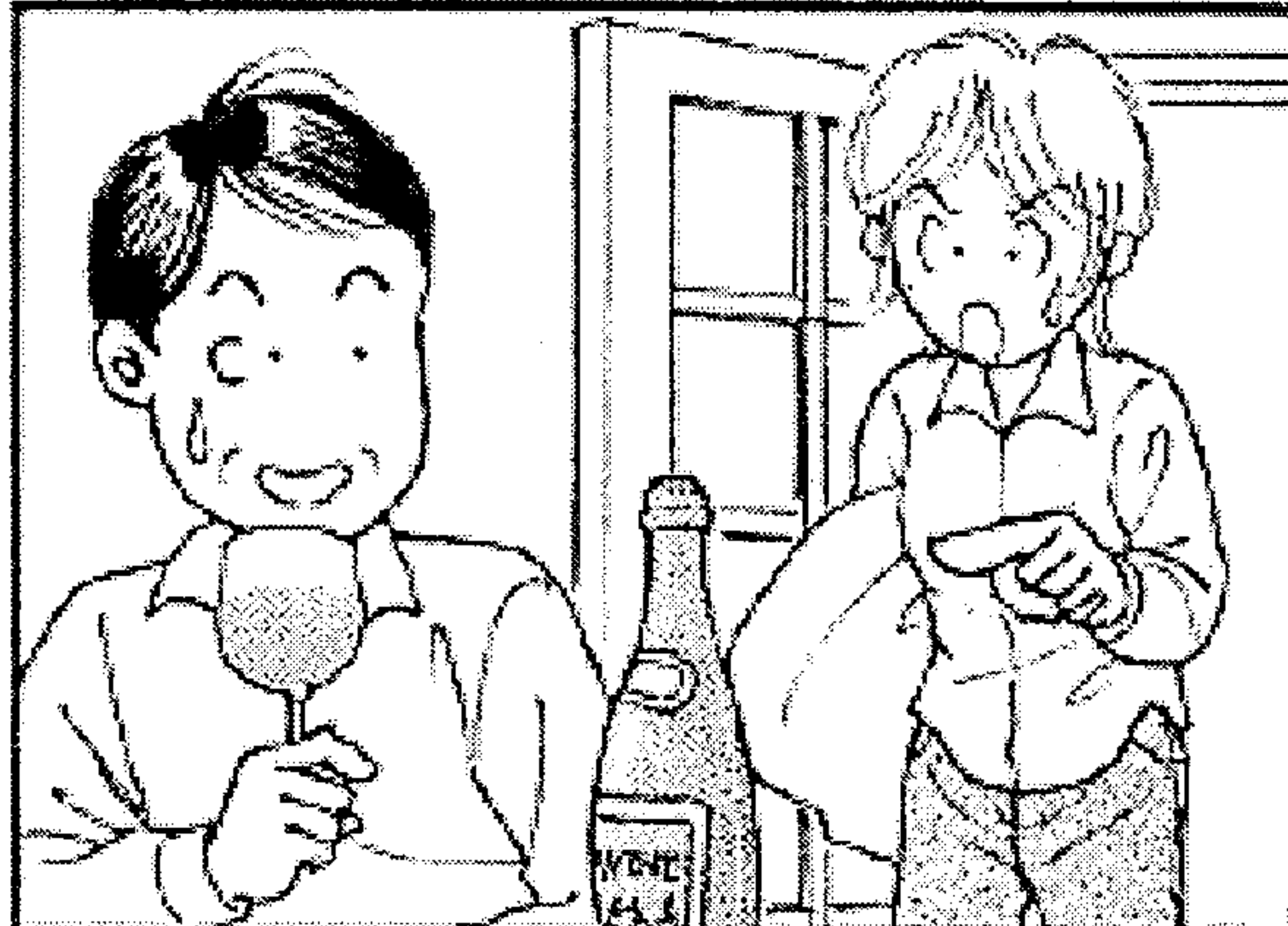
②

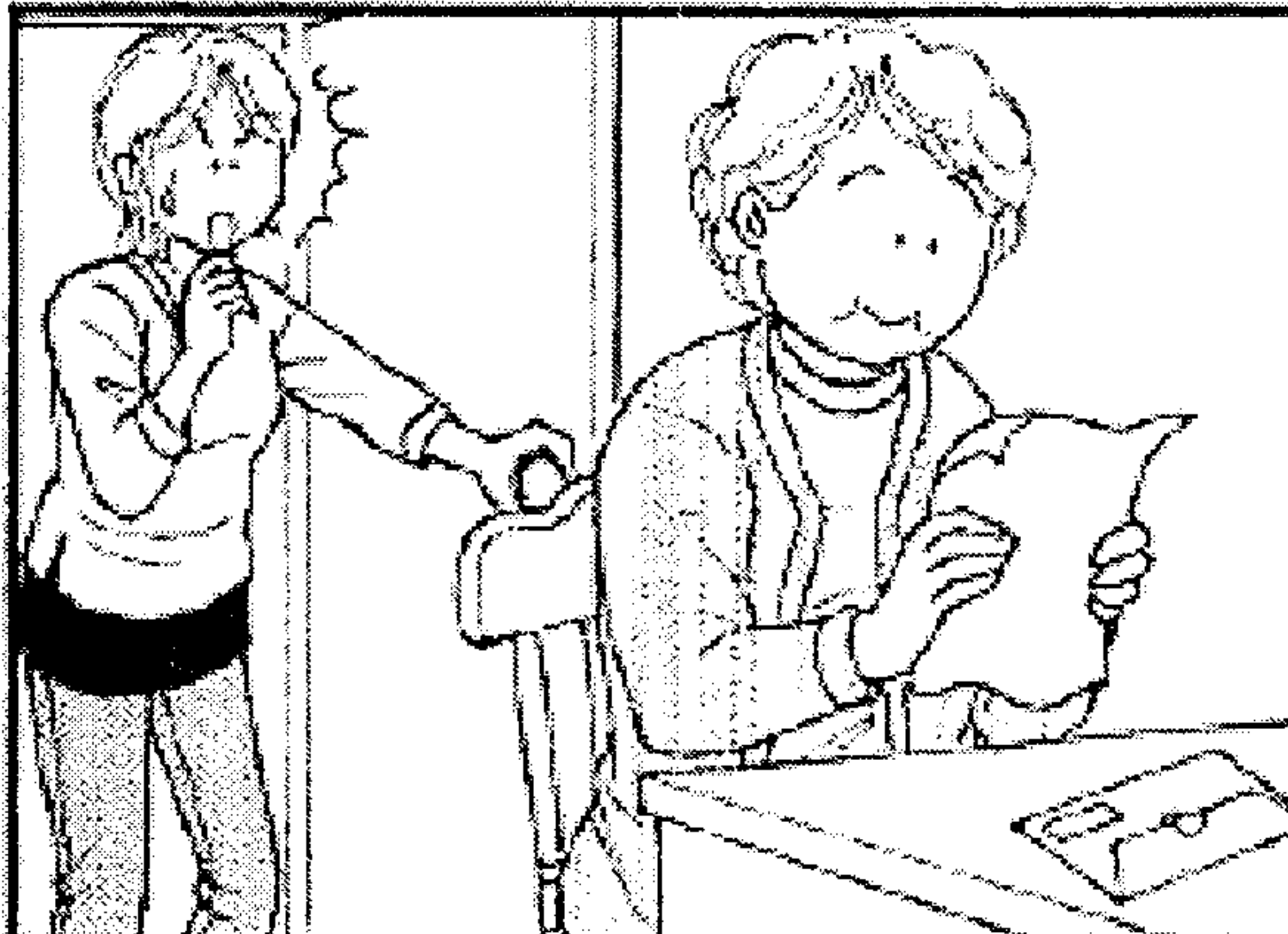
③

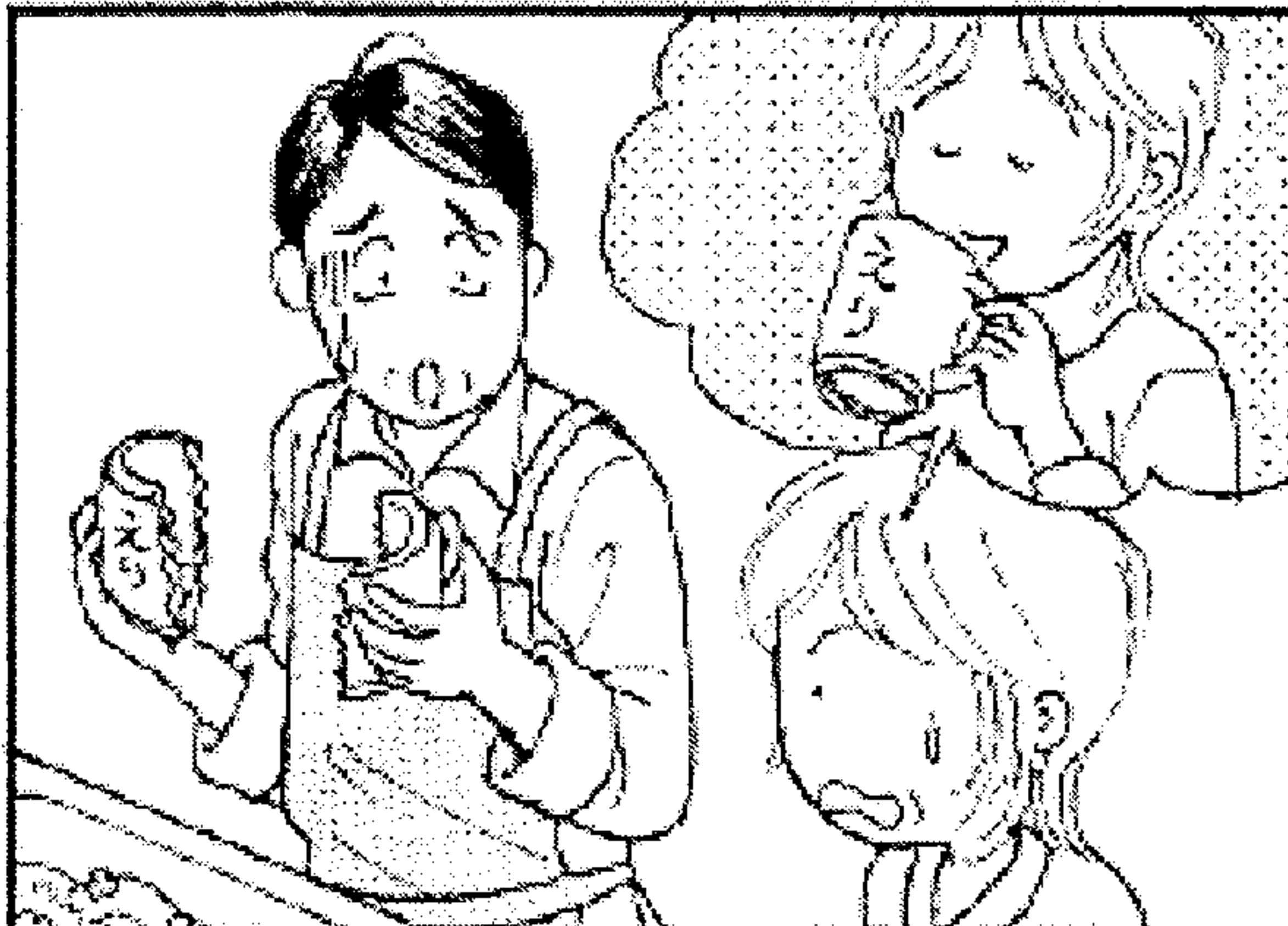
④

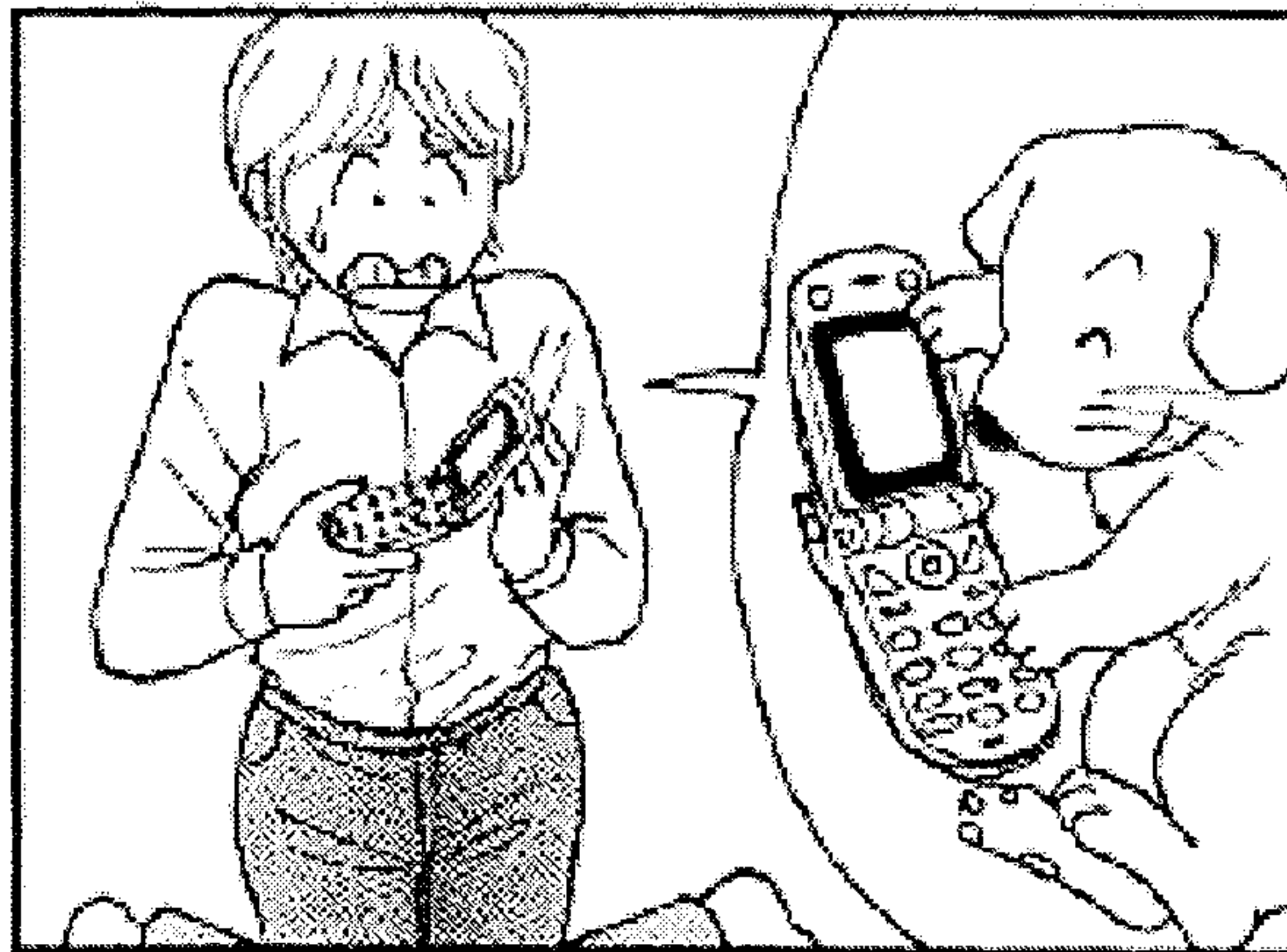
⑤

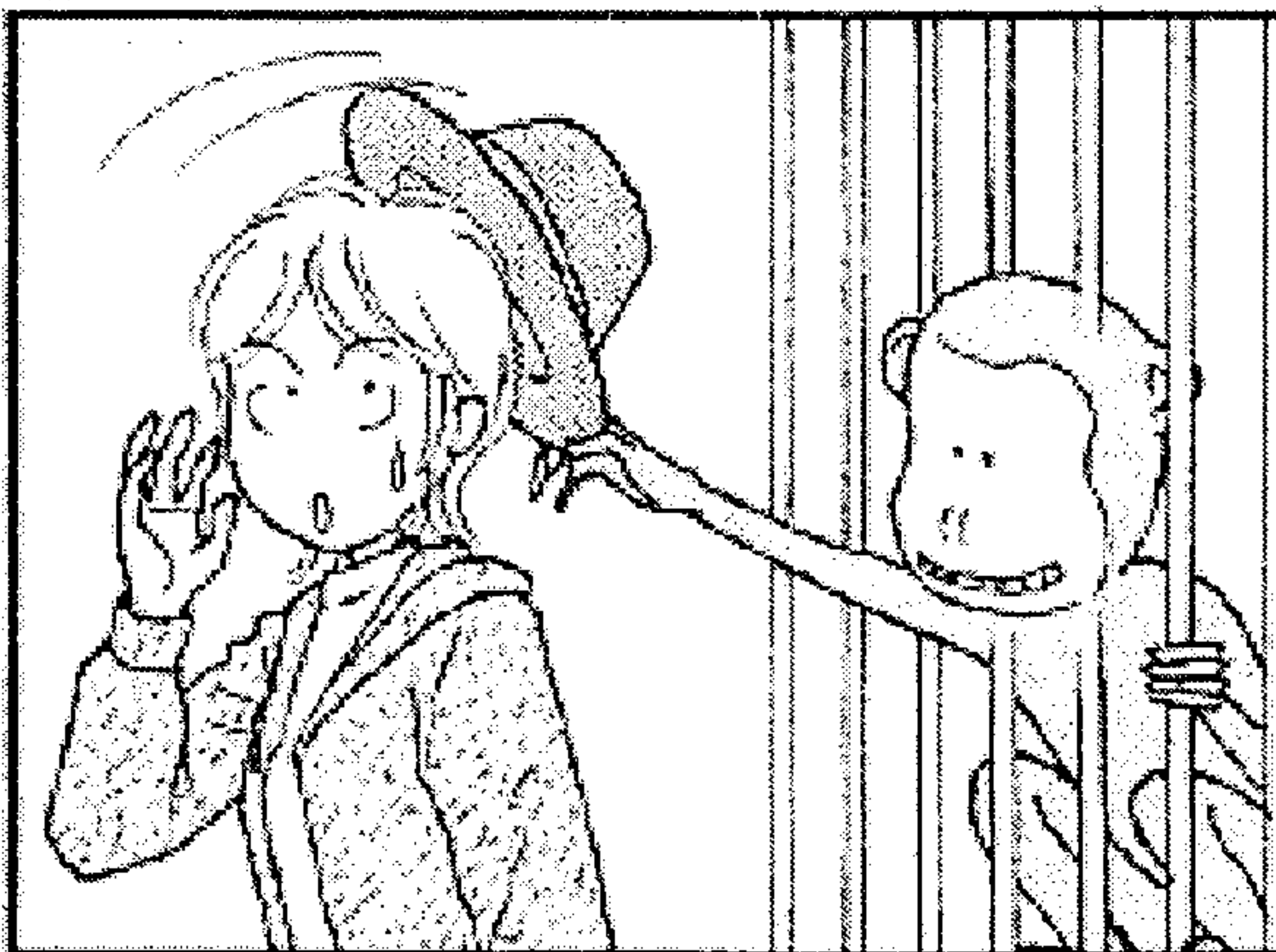
⑥

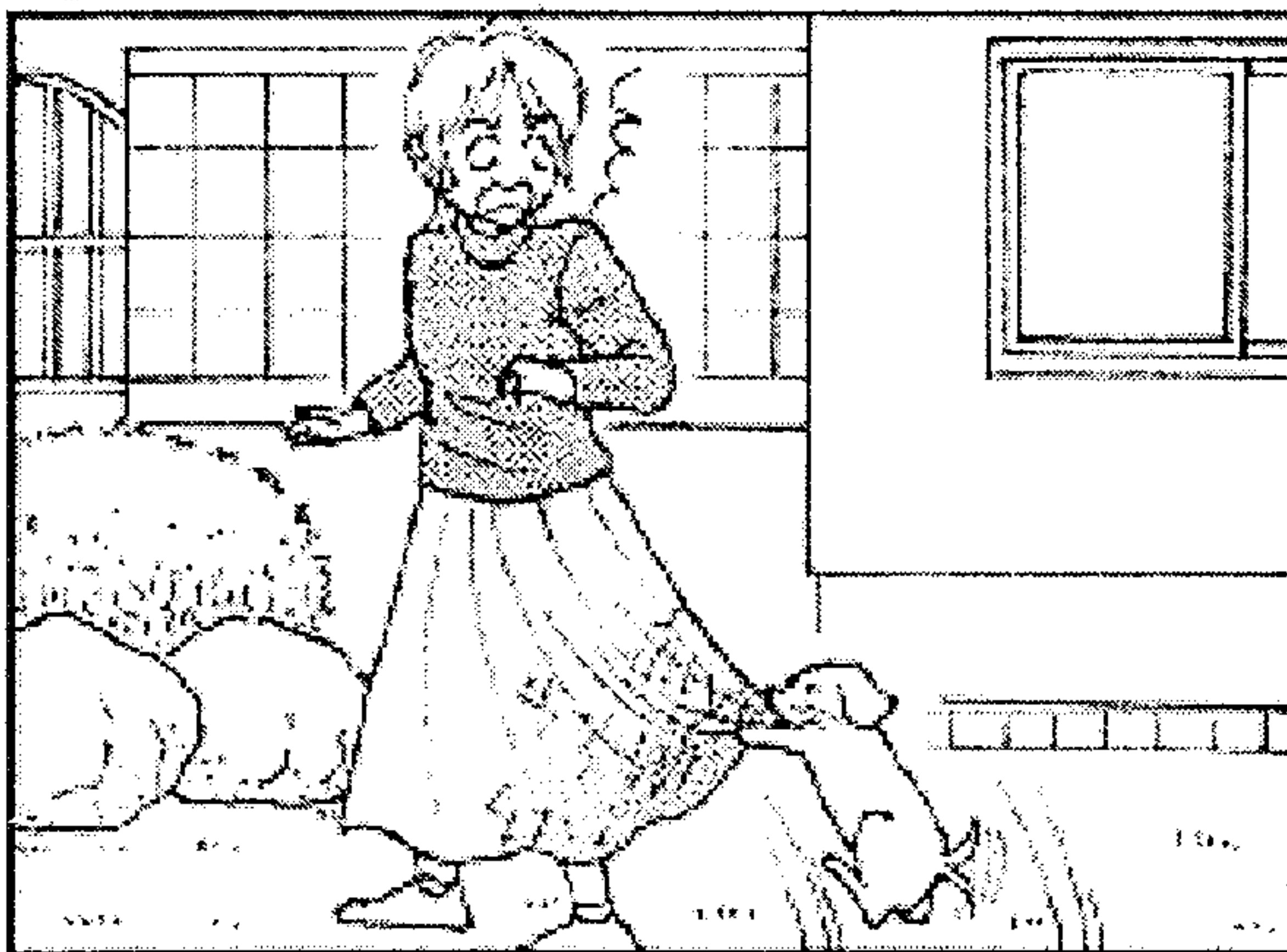
⑦

⑧

⑨

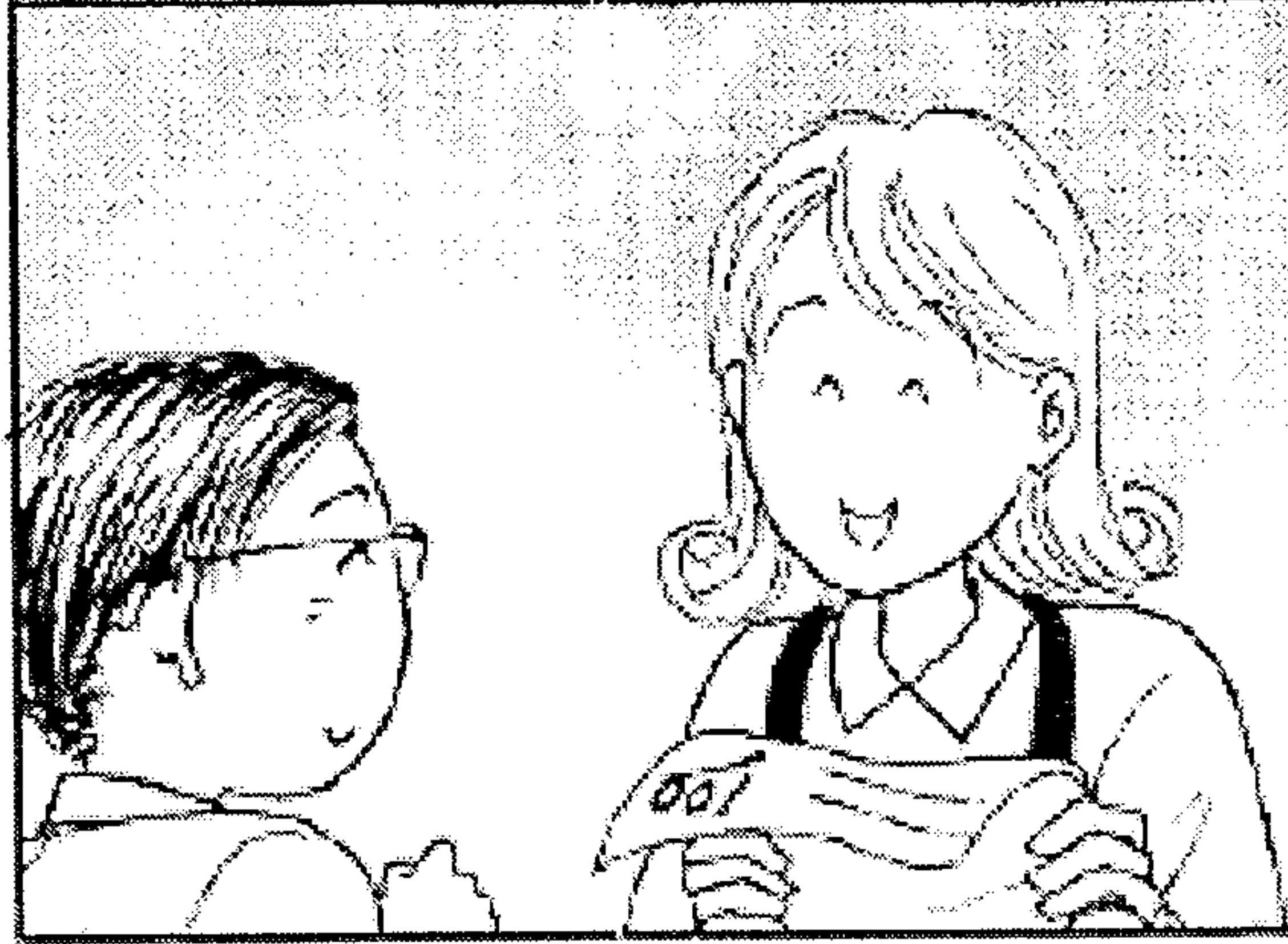
「絵で道長。絵で練習。絵で道長。」

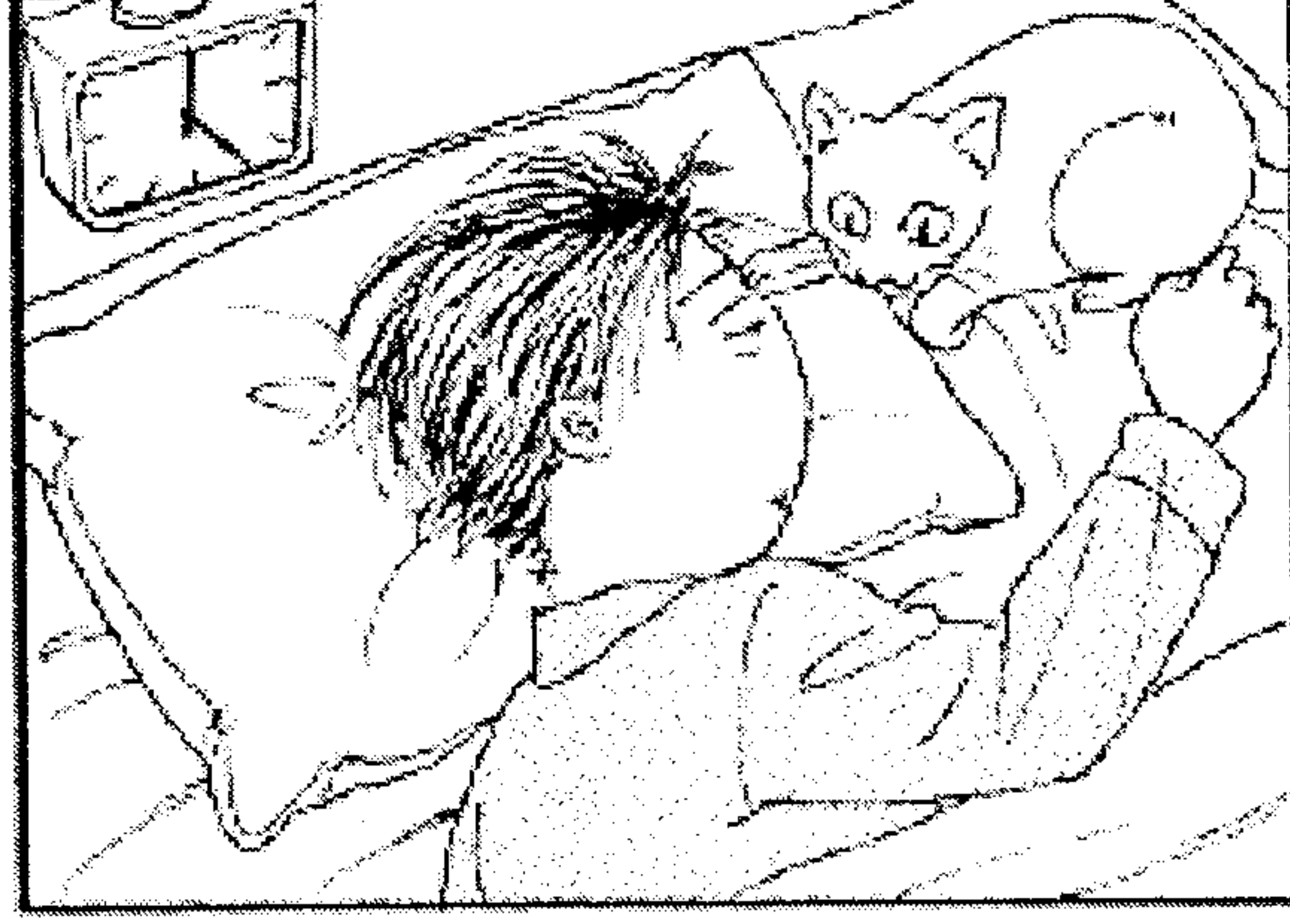
①

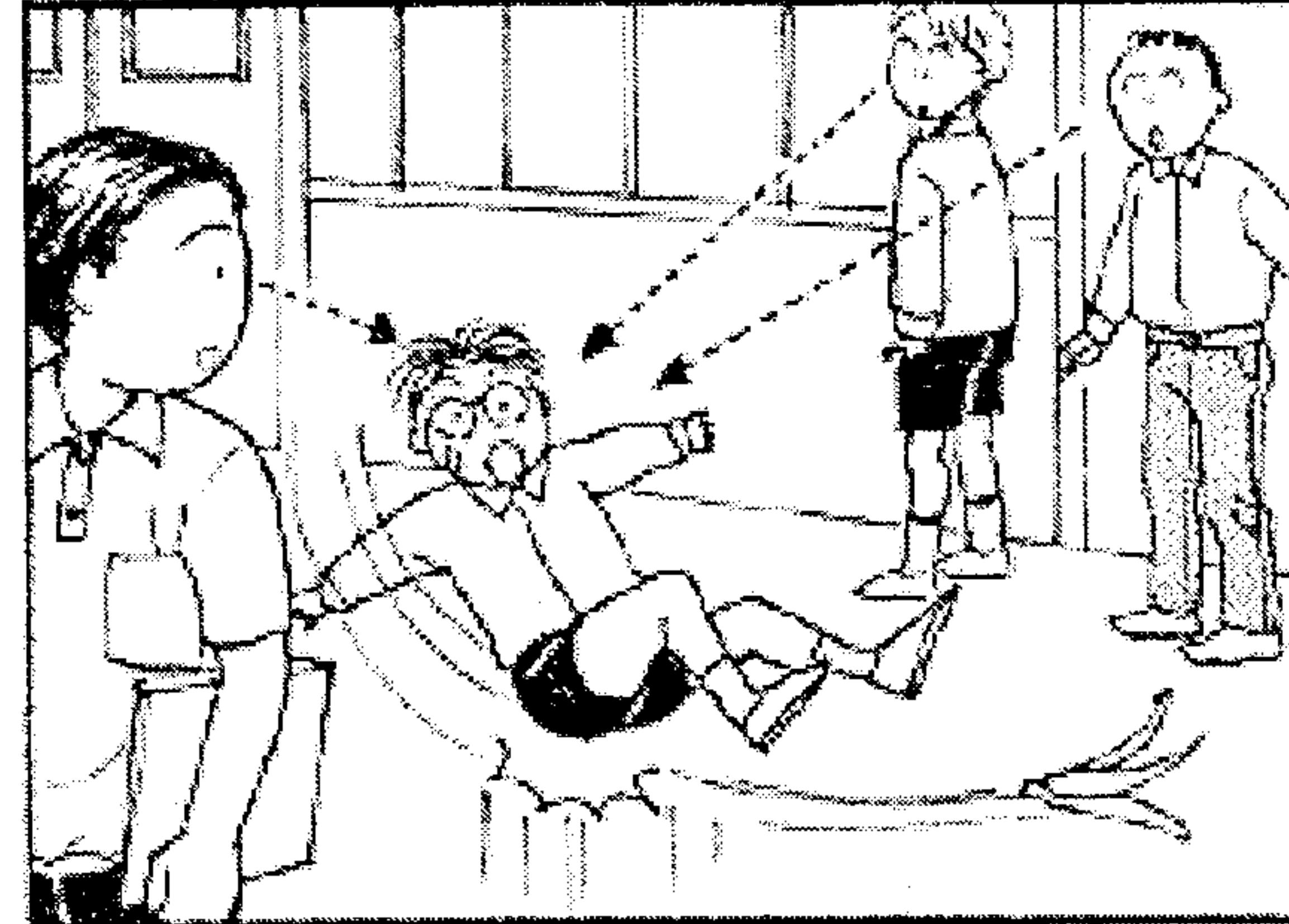
②

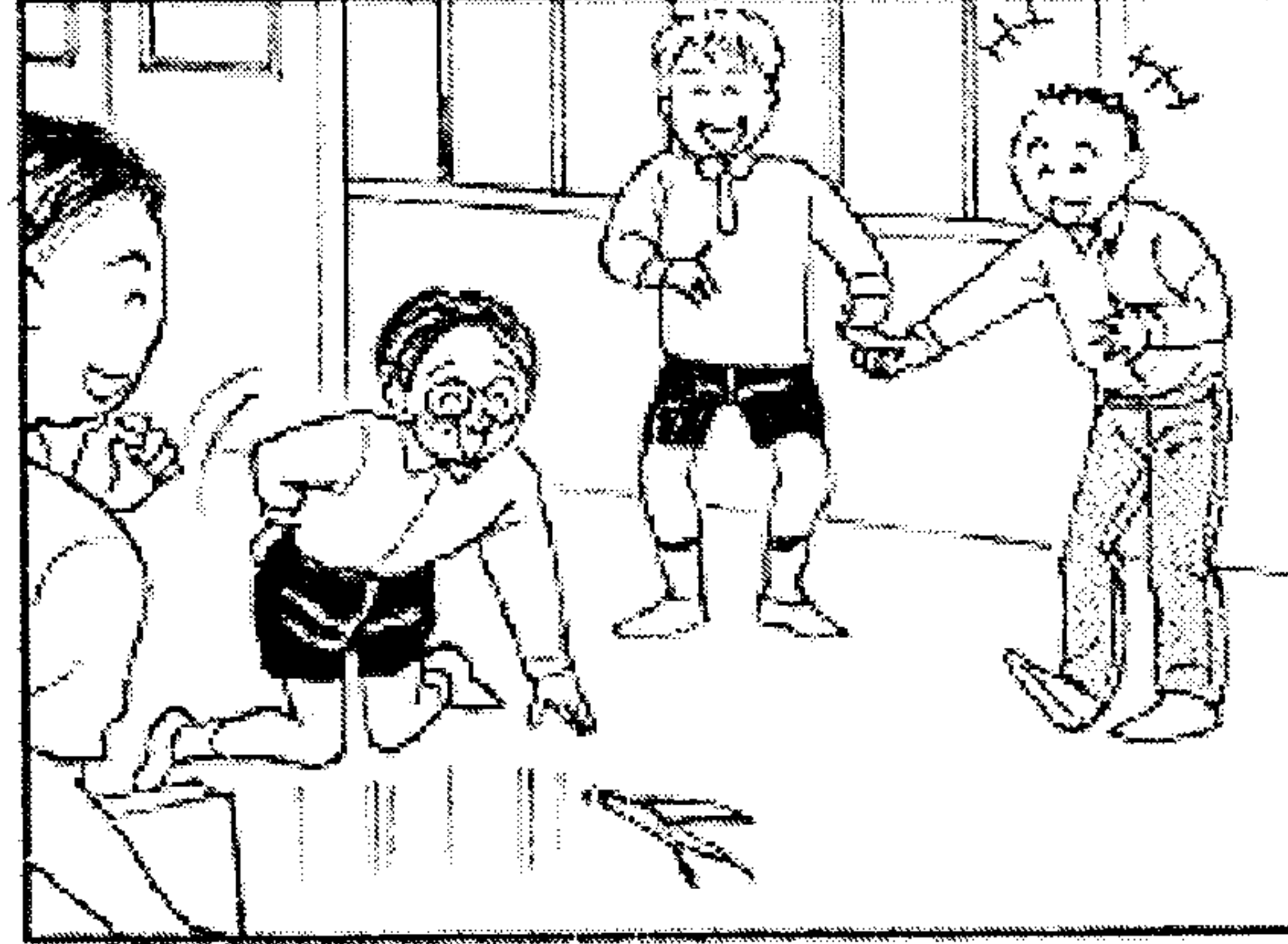
③

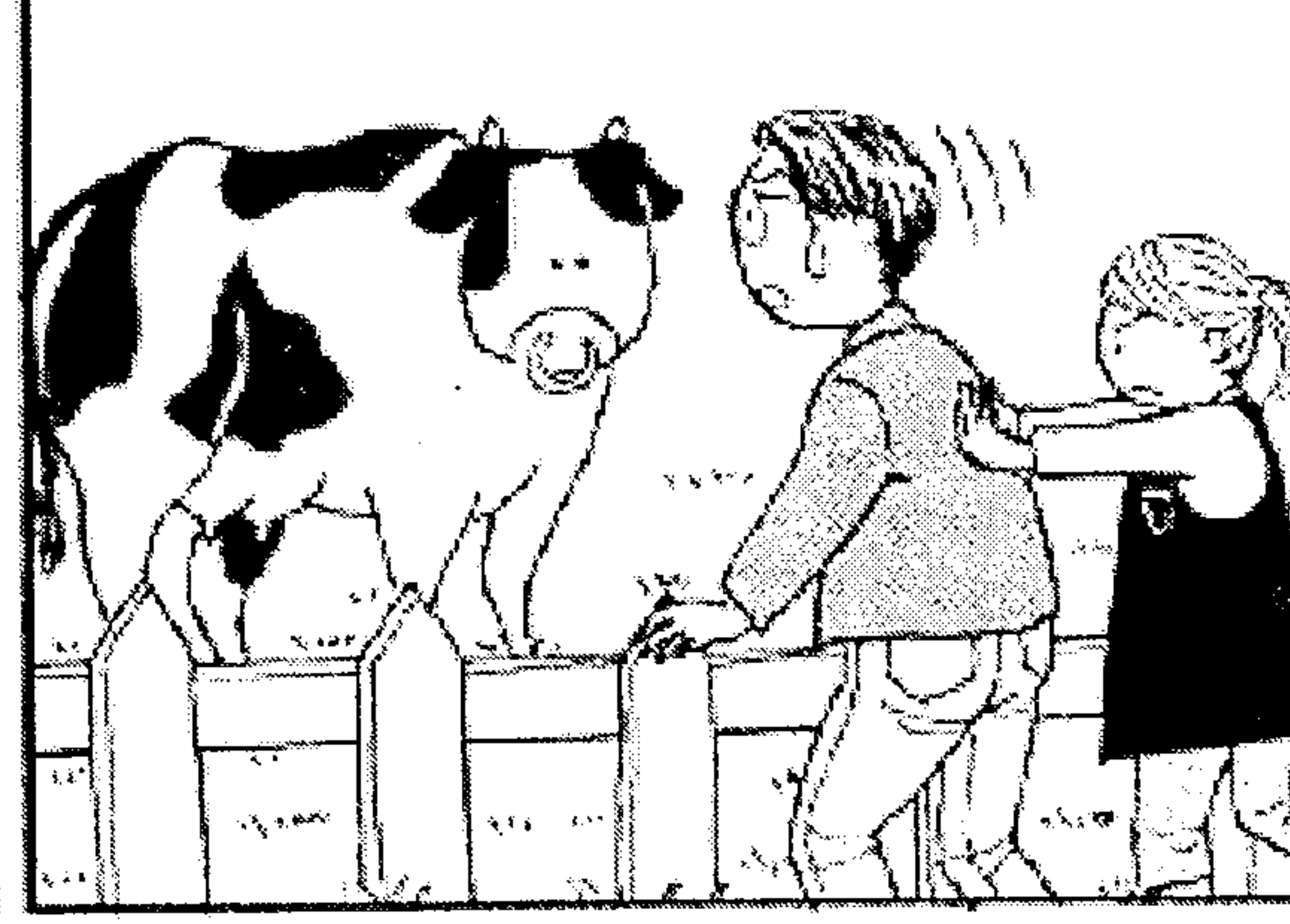
④

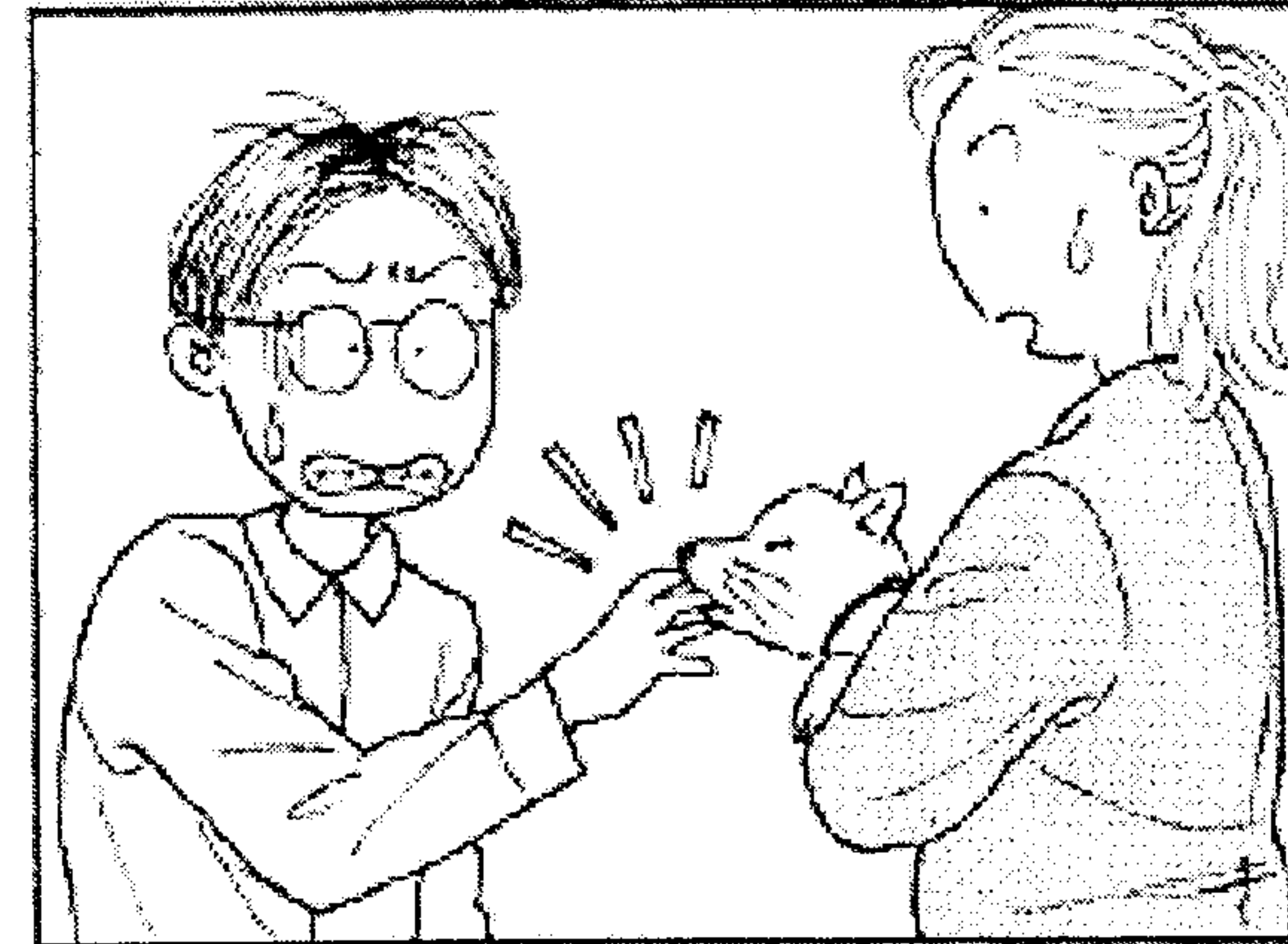
⑤

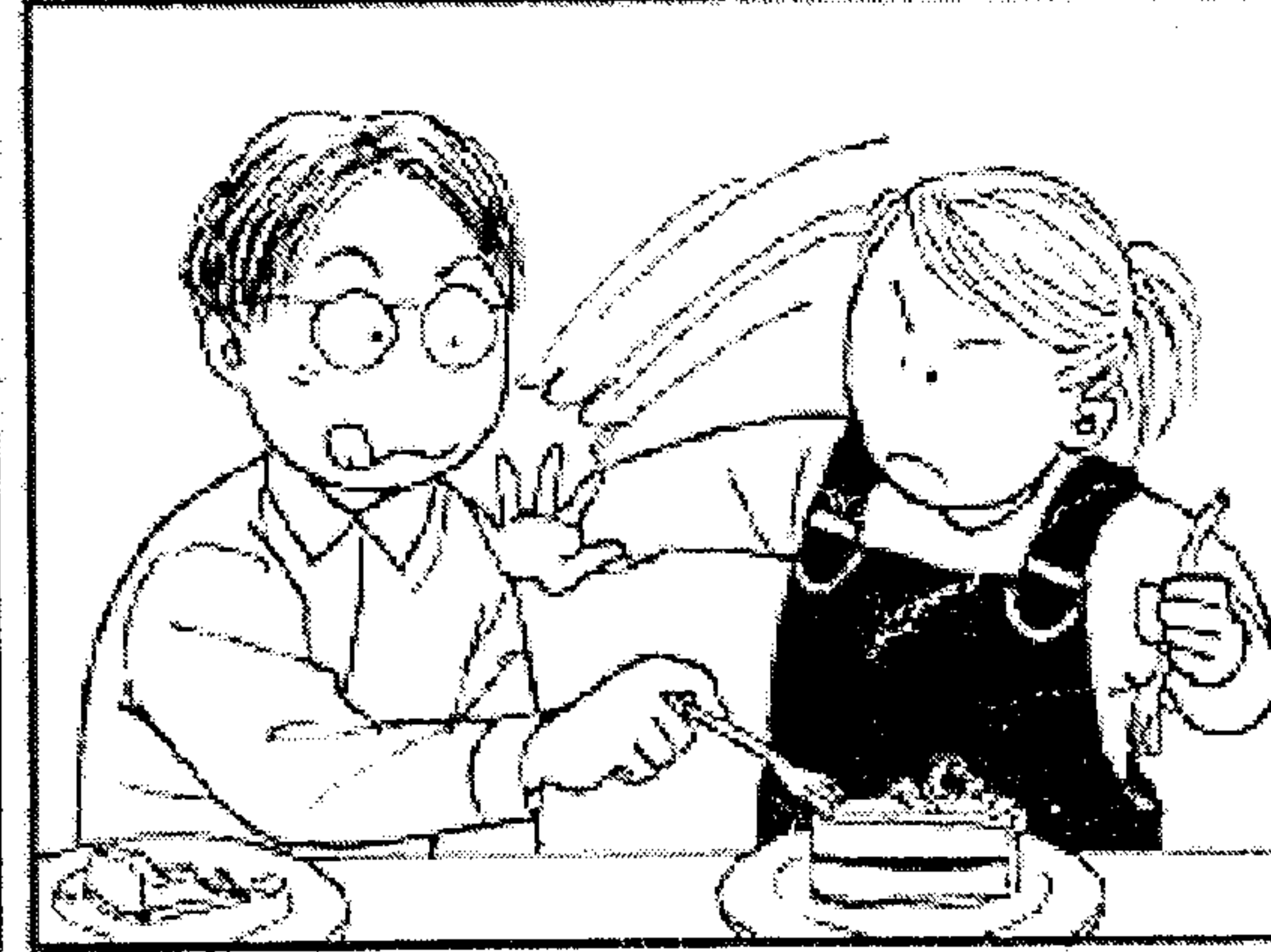
⑥

⑦

⑧

⑨

